

Vergeet de bmw'er niet

De bedrijfsmaatschappelijk werker wordt nogal eens vergeten bij ziekmeldingen. Dat is jammer. Want door een ziekmelding multidisciplinair te bekijken, blijkt de oplossing vaak dichtbij. Wat is de toegevoegde waarde van de bmw'er?

tekst Joyce Neijenhuis

De kop in Trouw van 6 april jl. “Zieke medewerker mankeert medisch niets” roept veel vragen en reacties op. Positieve en negatieve. Ruim 30% van het langdurig ziekteverzuim wordt veroorzaakt door psychische klachten, die niet altijd te duiden zijn als medisch van aard. Jammer dat we in de praktijk vooral de bedrijfsarts en de directeur over dit onderwerp bevragen, en niet de bedrijfsmaatschappelijk werker (bmw’er). Een gemiste kans. Door een ziekmelding multidisciplinair te bekijken, blijkt de oplossing vaak dichtbij.

Een bedrijfsmaatschappelijk werker is een professional die veel kan betekenen voor de werkgever, leidinggevende en medewerker op het moment dat sprake is van psychische klachten die het dagelijks functioneren negatief beïnvloeden. Dat klinkt allemaal mooi, maar wat betekent dat nu in de praktijk?

Praktijkvoorbeeld 1

Marjan (53) werkt als beleidsmedewerker bij een grote organisatie. Het werk is uitdagend, de collega’s zijn attent en collegiaal. Leidinggevende Hans is soms wat te sturend, maar dat wordt hem vergeven omdat hij net is gestart in deze functie.

Sinds een half jaar haalt Marjan minder energie uit haar werk. Ze slaapt slecht,

is minder geconcentreerd en moet in verhouding meer werk verzetten dan normaal om haar taken af te krijgen. Haar ouders, die op één uur reizen wonen, sukkelten met hun gezondheid. De broer van Marjan woont in het buitenland en haar zus geeft aan geen tijd te hebben. Marjan voelt zich als oudste geroepen om alles voor haar ouders te regelen. Zij werkt vier dagen in de week en haar ‘vrije dag’ heeft de laatste periode vooral in het teken gestaan van haar ouders. In het weekend eist haar gezin alle aandacht op. Ze meldt zich zo nu en dan een dag ziek om even bij te tanken. Hans neemt Marjan apart wegens haar frequente verzuim. Hans luistert niet goed naar Marjan, die aangeeft dat zij herkent wat hij zegt, maar dat ze ook merkt dat de verzorging van haar ouders een te grote wissel op haar trekt. Hans benoemt alleen dat dit gedrag een keuze is die hij onacceptabel vindt. Marjan voelt zich niet serieus genomen en vindt dat zij meer krediet verdient dan deze opstelling. Er dreigt een arbeidsconflict te ontstaan.

Analyse

Voor Marjan was het in deze situatie vooral belangrijk dat zij met een onafhankelijk iemand kon praten over haar situatie. Bedrijfsmaatschappelijk werker (bmw) heeft de situatie van Marjan in

beeld gebracht. Zij kreeg begeleiding bij het nemen van de nodige stappen om zelf weer de touwtjes in handen te nemen. Want het is belangrijk dat Marjan zelf de regie behoudt. Zij moet immers zelf al die rollen invullen van medewerker, dochter, schoondochter, moeder, vrouw of vriendin.

Hans stond open voor een gesprek met bmw om te sparren over zijn rol. Het heeft hem meer inzicht verschaft over hoe psychische klachten kunnen leiden tot verzuim. En welke rol juist hij kan spelen om dat verzuim te voorkomen. Uit deze casus blijkt de meerwaarde van de bmw’er.

Een bmw’er is de professional die met een systeemgerichte, onafhankelijke blik kan kijken naar de medewerker en de organisatie waarin die werkt. Een professional die naast de werkgever en leidinggevende ook de medewerker kan adviseren, begeleiden en ondersteunen bij:

- » psychosociale problematiek;
- » arbeidsconflicten;
- » ongewenste omgangsvormen;
- » opvang bij schokkende gebeurtenissen;
- » gedragsproblematiek;
- » mantelzorg;
- » rouw op de werkvloer (tot 28% verzuimreductie bij de juiste aanpak). »

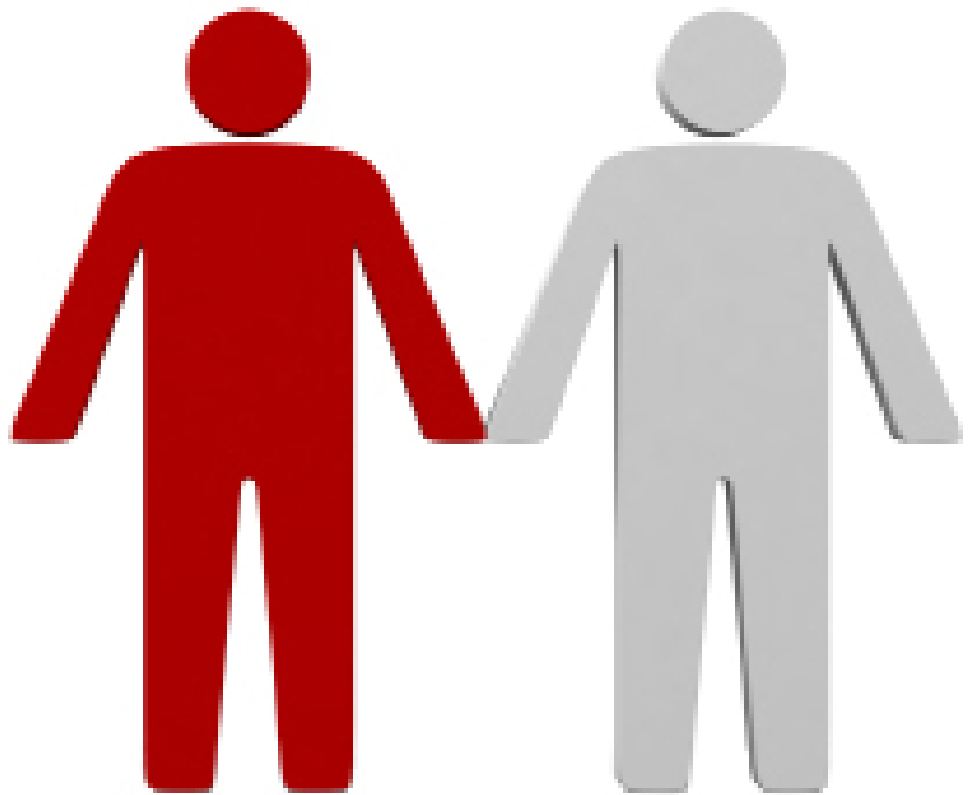
Een misvatting is dat bmw zich vooral richt op de werknemer. Een bmw'er kan juist de brug slaan tussen de verschillende partijen die betrokken zijn bij ziekteverzuim: naast de medewerker zijn dat de leidinggevende, de bedrijfsarts, de casemanager of de arbeidsdeskundige. Door te sparren met de betrokkenen is een (langdurige) ziekmelding te voorkomen. Dat dit relatief eenvoudig en bovendien in een kort tijdsbestek haalbaar is, beschrijft het onderstaande praktijkvoorbeeld.

Praktijkvoorbeeld 2

Sjoerd (39) is vader van drie kinderen van 4, 6 en 8 jaar. Zijn vrouw is recent overleden. Zijn manager trekt aan de bel, hij is bang dat Sjoerd langdurig zal uitvallen. Alle begrip voor zijn situatie, maar ze kunnen Sjoerd eigenlijk niet missen. Sjoerd vertelt zijn verhaal aan de bmw'er. Hij wil graag werken, maar weet niet goed hoe hij de zaken het best kan aanpakken. Samen met Sjoerd brengt de bmw'er in kaart welke problemen hij op zijn weg ziet, welke oplossingen er zijn en welke stappen Sjoerd, eventueel met ondersteuning, zelf kan nemen. In twee gesprekken is het plan klaar en is er een bijeenkomst geregeld met iedereen die daarin een oplossing kan bieden.

Analyse

Het uiteindelijke resultaat: Sjoerd neemt ouderschapsverlof op, waardoor hij wel iedere dag op het werk is, maar voor minder uren. Hij brengt zijn kinderen naar school en haalt ze weer op. De werkgever geeft hem een paar dagen extra verlof voor de komende vijf jaar, waardoor hij de schoolvakanties grotendeels bij zijn kinderen kan zijn. Sjoerds

Een bmw'er is de professional die de brug kan slaan tussen de diverse partijen die zijn betrokken bij ziekteverzuim

familie en die van zijn overleden vrouw nemen de overige dagen voor hun rekening. In een veilige setting een brug

slaan tussen werk en privé zorgt ervoor dat Sjoerd aan het werk blijft. Het zorgt er bovendien voor dat hij en zijn gezin tijd en ruimte hebben om aandacht te besteden aan de rouw om het verlies van hun moeder en echtgenote.

De bedrijfsmaatschappelijk werker

Een bedrijfsmaatschappelijk werker is een minimaal op hbo-niveau opgeleide professional die zich met een post-hbo of door jarenlange ervaring heeft gespecialiseerd. Een bmw'er staat geregistreerd op het Registerplein, het kwaliteitskeurmerk voor sociaal professionals. Binnen het Registerplein is een speciale kamer bmw. Een bmw'er handelt en werkt volgens de beroepscode voor de maatschappelijk werker. Die beroepscode is opgesteld en wordt bewaakt door de Beroepsvereniging van Professionals in Sociaal Werk (BPSW). De leden stellen zich toetsbaar op aan het verenigingstuchtrecht. Cliënten van een bmw'er kunnen een schriftelijke klacht indienen bij het College van Toezicht, een onafhankelijk tuchtcollege. Mede op basis van dit uitgangspunt kent het bedrijfsmaatschappelijk werk een hoge professionaliseringsgraad.

Preventie

Een bmw'er werkt het liefst preventief en voorkomt daardoor veel frustratie en irritatie. Ook bespaart zo'n aanpak geld. Door tijdig te benoemen wat het effect is van de psychische klacht op de werkvloer, komt de oplossing bovendien. Die ligt vaak dichterbij dan gedacht. «

Joyce Neijenhuis, MSW, is mede-eigenaar BMW Voor Elkaar.